

PEDAGOGIKA FANIDA QO'LLANILADIGAN INTERAKTIV METODIKALAR

Jumamurodova U.M.

*Ilmiy rahbar: "TIQXMMI" MTU "Professional ta'lim"
kafedrası assistenti*

Aliqulov L.Sh.

*"TIQXMMI" MTU "Yer resurslari va kadastr" fakulteti, Professional
ta'lim (yer kadastrı va yer tuzish) yo'nalishi 215- guruh talabasi*

Tayanch so'zlar: interaktiv metodlar, ta'lim, metod, "Aqliy hujum metodi", breynshstroming metodi, shaxs, o'qituvchi, o'quvchi, muommo, "Pinbo'rd daskasi", "Puzzle" meto'dikasi, pedogog, psixologik trening, bilish faoliyati.

Ключевые слова: интерактивные методы, обучение, метод, «Метод мозгового штурма», метод мозгового штурма, человек, учитель, ученик, проблема, «Доска объявлений», метод «Пазл», педагог, психологический тренинг, познавательная деятельность.

Key words: interactive methods, training, method, "Brainstorming method", brainstorming method, person, teacher, student, problem, "Bulletin board", "Puzzle" method, teacher, psychological training, cognitive activity.

Резюме: Ushbu maqolada pedagogika fanining interaktiv metodlariga qo'yiladigan ta'lablar keng yoritilgan bo'lib, ushbu metodlarni hayotda va obyektiv dunyoni bilish nazariyasida nimani o'rgatish va qanday o'rgatish kerak, kimni qanday tarbiyalash lozim degan masalalar mavjud.

Резюме: В данной статье широко освещены требования к интерактивным методам педагогики, а также поставлены вопросы о том, чему и как преподавать эти методы в жизни и теории познания объективного мира, и кого следует обучать.

Summary: This article broadly covers the requirements for interactive methods of pedagogy, and also raises questions about what and how to teach these methods in life and the theory of knowledge of the objective world, and who should be taught.

Interaktiv (ingl. Interaction-o'zaro ta'sir) metodlar - bu jamoa bo'lib fikrlash deb yuritiladi, ya'ni pedagogik ta'sir etish usullari bo'lib ta'lim mazmunining tarkibiy qismi hisoblanadi. Bu metodlarning o'ziga xosligi shundaki, ular faqat pedagog va o'quvchilarning birgalikda faoliyat ko'rsatishi orqali amalga O'qitishning interfaol(aktiv)ligi - o'quvchining bilish faoliyatini faollashtirish va o'zaro ta'sir asosida tayyorgarlik samaradorligini oshirishning asosiy

usullaridan biridir. Interaktiv mashg`ulot - o`qituvchi va o`quvchilar o`zaro faol ishtirok etadigan mashg`ulot; jarayon hamkorlikda kechadi.

Ushbu metodlar orqali o`quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatlari rivojlantirilib, ularda erkin fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish, hissiyotlarni boshqara olish, tanqidiy va ijodiy fikr yuritishning rivojlanishiga zamin tayyorlanadi.

«Aqliy hujum» metodi. Aqliy hujum – bu g`oyalarni generatsiya (ishlab chiqish) qilish metodidir. «Aqliy hujum» metodi biror muammoni echishda o`quvchilar tomonidan bildirilgan erkin fikr va mulohazalarni to`plab, ular orqali ma`lum bir echimga kelinadigan eng samarali metoddir. Aqliy hujum metodining yozma va og`zaki shakllari mavjud. Og`zaki shaklida o`qituvchi tomonidan berilgan savolga o`quvchilarning har biri o`z fikrini og`zaki bildiradi. O`quvchilar o`z javoblarini aniq va qisqa tarzda bayon etadilar. Yozma shaklida esa berilgan savolga o`quvchilar o`z javoblarini qog`oz kartochkalarga qisqa va barchaga ko`rinarli tarzda yozadilar. Javoblar doskaga (magnitlar yordamida) yoki «pinbord» doskasiga (ignalar yordamida) mahkamlanadi. «Aqliy hujum» metodining yozma shaklida javoblarni ma`lum belgilar bo`yicha guruhlab chiqish imkoniyati mavjuddir. Ushbu metod to`g`ri va ijobiy qo`llanilganda shaxsni erkin, ijodiy va nostandart fikrlashga o`rgatadi. Mazkur metod muayyan mavzu yuzasidan berilgan muammolarni hal etishda keng qo`llaniladigan metod sanalib, u mashg`ulot ishtirokchilarini muammo xususida keng va har tomonlama fikr yuritish, shuningdek, o`z tasavvurlari va g`oyalariidan ijobiy foydalanish borasida ma`lum ko`nikma hamda malakalarni xosil qilishga rag`batlantiradi. Ushbu metod yordamida tashkil etilgan mashg`ulot jarayonida ixtiyoriy muammolar yuzasidan bir necha original echimlarni topish imkoniyati tug`iladi. «Aqliy hujum» metodi tanlab olingan mavzular doirasida ma`lum qadriyatlarini aniqlash, ayni vaqtda ularga muqobil bo`lgan g`oyalarni tanlash uchun sharoit yaratadi.

Mashg`ulotlar jarayonida «Aqliy hujum» metodidan foydalanishda bir necha qoidalarga amal qilish talab etiladi. Ushbu qoidalar quyidagilar:

1. Mashg`ulot ishtirokchilarini muammo doirasida keng fikr yuritishga undash, ular tomonidan kutilmagan mantiqiy fikrlarning bildirilishiga erishish.

2. Har bir ta`lim oluvchi tomonidan bildirilayotgan fikr yoki g`oyalar miqdori rag`batlantirilib boriladi. Bu esa bildirilgan fikrlar orasidan eng maqbullarini tanlab olishga imkon beradi. Bundan tashqari fikrlarning rag`batlantirilishi navbatdagi yangi fikr yoki g`oyalarning tug`ilishiga olib keladi.

3. Har bir ta`lim oluvchi o`zining shaxsiy fikri yoki g`oyalariiga asoslanishi hamda ularni o`zgartirishi mumkin. Avval bildirilgan fikr (g`oya)larni

Adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 23-sentabr, O'RQ-637-son qarori bilan tasdiqlangan "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 6 noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi farmoni.
3. "Pedagog kadrlarni tayyorlash, xalq ta'limi xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora- tadbirlari to'g'risida"
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 26 sentyabrdagi PK- 3289-son qarori Sultonova G.A. Pedagogik mahorat / T.: TDPU, 2005.
5. Дилрабо Мукумова Инатовна. Севара Ярова Баходировна. Педагогические нормы в системе непрерывного профессионального образования. Intellectual education technological solutions and innovative digital tools/ International scientific-online conference/ Part 7/ 2022 - AUGUST 13.
6. R.A.Mavlonova, B.Normurodova "Tarbiyaviy ishlar metodikasi" Toshkent 2007
7. N.Egamberdieva "Tarbiya texnologiyasi" Fan va texnologiyalar 2016-yil
8. R.A.Mavlonova, D.Abdurahimova. Pedagogik mahorat. O'quv qo'llanma Toshkent Fan va texnologiya 2012-yil
9. M.Ochilov. Muallim qalb me'mori. O'quv qo'llanma Toshkent O'qituvchi 2004-yil.
10. www.eduportal.uz -Xalq ta'lim vazirligining axborot ta'lim portal.
11. www.ziyonet.uz – Axborot ta'lim portal.